



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 223/05-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. februára 2006 v senáte zloženom z predsedu Jána Mazáka, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Alexandra Bröstla o sťažnosti Ing. J. K., bytom Ž., zastúpeného advokátom JUDr. I. M., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Nc 880/00 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. J. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Nc 880/00 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Žilina p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Nc 880/00 konal bez zbytočných prietáhov.

3. Ing. J. K. n e p r i z n á v a finančné zadost'učinenie.

4. Okresný súd Žilina j e p o v i n n ý uhradiť Ing. J. K. trovy právneho zastúpenia 5 302 Sk (slovom päťtisícristodva slovenských korún) na účet právneho zástupcu JUDr. I. M., Ž., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 19. septembra 2005 doručené podanie Ing. J. K., bytom Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. I. M., Ž., označené ako „*Ústavná sťažnosť*“. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ namieta porušenie čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 15 Nc 880/00 o úprave styku s maloletou dcérou.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti okrem iného uviedol:

„Žalobným návrhom zo dňa 16. 05. 2000 sa navrhovateľ domáhal na vecne a miestne príslušnom súde rozhodnutia o úprave styku so svojou maloletou dcérou Z. K. Dňa 03. 10. 2001 podal navrhovateľ v predmetnej veci návrh na vydanie predbežného opatrenia.

Dňa 06. 12. 2001 Okresný súd v Žiline predbežne upravil styk otca s maloletou, a to tak, že otec je oprávnený mať maloleté dieťa každý nepárny týždeň v čase od 9. 00 do 17. 00 hod. Uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 20. 05. 2002, č. k.: 8 Co 963/02 bolo predbežné opatrenie potvrdené.

Odporkyňa nerešpektovala dotknuté súdne rozhodnutie a naďalej bránila styku navrhovateľa s dcérou. Z toho dôvodu bol navrhovateľ nútený podať návrh na výkon rozhodnutia, ktorý bol nariadený Okresným súdom v Žiline dňa 16. 12. 2002, č. k. 4 P 5/2002-16.

Uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 30. 06. 2003, č. k.: 5 CoP 32/03-29 bol výkon predbežného opatrenia o úprave styku s maloletou zrušený a vrátený súdu na ďalšie konanie z dôvodu nedostatočného zistenia skutkového stavu veci a nepreskúmateľnosti rozhodnutia...

V našom prípade nebolo do podania tejto sťažnosti orgánom s právomocou vo veci konať právoplatne rozhodnuté (viac ako 5 rokov). Uvedené je ďalej zvýraznené najmä povahou predmetu prejednávanej veci, kde doba súdneho konania, resp. stavu právnej neistoty môže mať ohľadne vzťahu otca a dieťaťa ďalekosiahle negatívne následky.

Chcem zdôrazniť, že deň pred posledným pojednávaním, ktoré sa malo konať dňa 13. 01. 2005 odporkyňa doručila na súd vyjadrenie, prostredníctvom ktorého opätovne ospravedlnila svoju neúčast', pričom vyjadrila svoj súhlas s pojednávaním. Súd však nekonal a odročil súdne konanie na neurčito.

Pokiaľ sa jedná o samotné správanie sa žalovanej v konaní a jej právnej zástupkyne... súd nevyužil všetky právne prostriedky na dosiahnutie súladného stavu, a teda postupom v zmysle ust. § 52, resp. 53 O. s. p. nezabezpečil účasť procesnej strany na pojednávaní, resp. za splnenia zákonných podmienok nekonal a nerozhodol aj bez účasti druhej procesnej strany.

Takto nepochybne spôsobil zbytočné prietahy v označenom konaní, na čo bol aj upozornený predsedom súdu podaním zo dňa 29. 03. 2005, sp. zn.: Spr 2014/05“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Právo sťažovateľa - Ing. J. K., Ž. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd pred Okresným súdom v Žiline, č. k. 15 Nc 880/2000 vo veci návrhu sťažovateľa o úprave styku s mal. dieťaťom porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky v súlade s čl. 127 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky prikazuje Okresnému súdu v Žiline, č. k.: 15 Nc 880/2000 vo veci návrhu sťažovateľa o úprave styku s mal dieťaťom konať.

Ústavný súd zároveň v súlade s čl. 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 60.000,- Sk.

Odporca je ďalej povinný uhradiť na účet právneho zástupcu navrhovateľa JUDr. I. M. ... titulom trov právneho zastúpenia čiastku 5.302,- Sk za 2 úkony právnej pomoci podľa ust. § 11 ods. 2, § 14, § 16 ods. 3 vyhlášky MS SR o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov...“

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa na neverejnom zasadnutí senátu podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a keďže nezistil dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona, uznesením č. k. II. ÚS 223/05-11 zo 6. októbra 2005 rozhodol o jej prijatí na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 13. októbra 2005 právneho zástupcu sťažovateľa a predsedu okresného súdu, aby sa vyjadrili k otázke vhodnosti ústneho pojednávania, a predsedu okresného súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadril aj k sťažnosti.

Právny zástupca sťažovateľa súhlasil s tým, aby sťažnosť bola prerokovaná bez ústneho pojednávania.

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti z 24. januára 2006 (SprS 50/05, doručenom ústavnému súdu 26. januára 2006) okrem iného uviedol:

„1. ... Po podaní návrhu 17. 5. 2000 súd okamžite začal konať. Pojednávanie 31. 8. 2000 odročil na žiadosť účastníkov, ktorí žiadali 1 mesačnú lehotu na mimosúdne vysporiadanie veci s tým, že oznámia prípadné späťvzatie návrhu.

Po oznámení účastníkov a zabezpečení podkladov súd určil ďalší termín na 23. 11. 2000. Situácia sa zopakovala s možnou mimosúdnou dohodou.

Súd určil ďalší termín na 6. 3. 2001, na ktorý sa nedostavila matka s odkazom na lekárske vyšetrenie dieťaťa, čo súd musel akceptovať, aj keby účastníka podozrieral z účelovosti.

Ďalší termín bol určený na 22. 5. 2001, na ktorý sa nedostavili riadne predvolaní účastníci. Deň predtým doručila odporkyňa ospravedlnenie, že sa nemôže dostaviť na pojednávanie z dôvodu lekárskeho vyšetrenia a doručila to aj druhej strane. Mám za to, že navrhovateľ sa mal dostaviť na pojednávanie a trvať na pojednávaní, pretože nemal akceptovať takýto postup druhej strany. Ospravedlniť sa je potrebné včas a korektne. Súd musí mať informáciu o korektnosti ospravedlnenia (kedy sa účastník dozvedel o kolízii, či dôvod neúčasti na súde je zreteľ a hodný a pod.).

S odstupom času možno posúdiť, že neskoršie chovanie účastníkov bolo účelové, jedna strana mala záujem na korektnom styku a druhá na zverení dieťaťa, určení výživného a úzkom styku. Účastníci akoby s jedným nárokom chceli druhú stranu s druhým nárokom zatláčať do slabšej pozície. Treba však povedať, že veľmi precízne sa účelovo chovala najmä druhá strana, teda nie strana sťažovateľa.

Je pravdou, ako uvádza sťažovateľ, že súd upravil 6. 12. 2001 predbežne úpravu styku. Krajský súd na odvolanie matky toto 20. 5. 2002 potvrdil. Po návrate spisu 10. 6. 2002 súd stanovil termín pojednávania na 5. 9. 2002 (počas augusta a septembra sú súdne prázdniny, napokon v tej dobe sú termíny neúčelné vzhľadom na školské prázdniny a dovolenkové obdobie). Právna zástupkyňa sa opäť ospravedlnila, počas ďalšieho termínu 28. 11. 2002 bol sudca práceneschopný.

Na termíne 11. 9. 2003 sa opakovala situácia so zástupkyňou matky a ospravedlnením z neúčasti. Pri termíne 14. 9. 2004 matka vzniesla námietky proti sudcovi. Odvolací súd sudcu nevylicil a spis vrátil 3. 11. 2004.

Počas termínu 13. 1. 2005 sa opakovala situácia s neprítomnosťou zástupkyne, termín 28. 4. 2005 sa neuskutočnil.

Vo veci je stanovený termín pojednávania na 2. 3. 2006, od ktorého očakávam, že sa vo veci meritórne rozhodne.

Z uvedeného je zrejmé, že účastníci (strana matky) prispeli k zbytočnému odročovaniu pojednávanií. Pokiaľ sa ako dôvod uvedú zdravotné problémy matky alebo dieťaťa, súd nemôže prejudikovať účelovosť...

2. Vec je skutkovo a právne náročná v tom zmysle, že ak rodičia doslova bojujú o dieťa, pričom prinajmenšom jedna strana ide do krajnosti, je to pre súd veľmi náročná

situácia. Nie je takých prípadov veľa, ale keď sa stanú sú častokrát neriešiteľné a štát naozaj zlyháva...

3. Ostatné skutočnosti sú zrejmé zo spisu a prehľadu úkonov. Opäť poukazujeme, že domáhať sa efektívneho skončenia práv sa možno, ak však nie je špecifikované obdobie prieťahov, nemožno priznať finančné odškodnenie. Ved' účastník sa nemusí domáhať odškodnenia v celom rozsahu, ako mu to poskytuje právna úprava...“

Predseda okresného súdu tiež priložil prehľad úkonov v označenej veci sťažovateľa od januára 2004:

- „- dňa 14. 1. 2004 spis zreferovaný zákonným sudcom s tým, že boli urgované správy od OS Čadca a Trnava ohľadom účasti JUDr. W. na pojednávaniach týchto súdov,*
- dňa 21. 1. 2004 – matka nahliadla do spisu,*
- dňa 21. 1. 2004 – prišla odpoveď od OS Čadca,*
- dňa 19. 2. 2004 – opätovne dotaz na OS Trnava ohľadom JUDr. W., dotaz aj na JUDr. W. ohľadom námietky zaujatosti,*
- dňa 12. 2. 2004 podala matka prostredníctvom JUDr. W. návrh na zákaz styku otca s maloletou Z.,*
- dňa 25. 2. 2004 spis zreferovaný zákonným sudcom, návrh na zákaz styku bol zaslaný ostatným účastníkom na vyjadrenie,*
- dňa 16. 3. 2004 zaslal otec svoje vyjadrenie k návrhu na zákaz styku,*
- dňa 19. 3. 2004 oznámila JUDr. W., že nemá vedomosť o tom, že matka podala sťažnosť a námietku zaujatosti, aby sa k veci vyjadrila matka sama,*
- dňa 22. 3. 2004 odpoveď OS Trnava,*
- dňa 25. 3. 2004 matka špecifikovala, prečo podala námietku zaujatosti vo veci,*
- dňa 8. 7. 2004 spis zreferovaný zákonným sudcom s tým, že bol vytýčený termín pojednávania na deň 14. 9. 2004,*
- dňa 4. 8. 2004 žiadosť matky o znalecké dokazovanie a spojenie všetkých návrhov do jedného konania,*
- dňa 11. 8. 2004 – matka nahliadla do spisu,*
- dňa 13. 9. 2004 nahliadol do spisu právny zástupca otca, JUDr. M.,*

- *pojednávanie dňa 14. 9. 2004 odročené na neurčito, pretože spis bude predložený na rozhodnutie o vznesených námietkach zaujatosti Mgr. L. H.,*
- *dňa 14. 9. 2004 po pojednávaní doručené súdu vyjadrenie právneho zástupcu otca k námietkam zaujatosti,*
- *dňa 14. 10. 2004 spis predložený Krajskému súdu v Žiline na rozhodnutie o námietkach zaujatosti matky,*
- *dňa 3. 11. 2004 spis vrátený z Krajského súdu v Žiline s tým, že Mgr. L. H. nie je vylúčený z pojednávania a rozhodovania vo veci,*
- *dňa 10. 11. 2004 spis zreferovaný zákonným sudcom a vytýčený termín pojednávania na deň 13. 1. 2005,*
- *dňa 8. 12. 2004 matka nahliadla do spisu,*
- *dňa 22. 12. 2004 matka nahliadla do spisu a žiadala vyhotoviť fotokópie zo spisu,*
- *dňa 10. 1. 2005 súdu doručené vyjadrenie matky vo veci,*
- *pojednávanie dňa 13. 1. 2005 odročené na neurčito,*
- *dňa 14. 3. 2005 spis zreferovaný zákonným sudcom a vytýčený termín pojednávania na deň 28. 4. 2005 s tým, že právni zástupcovia rodičov boli vyzvaní, aby potvrdili svoju účasť na tomto pojednávaní, čo obaja učinili dňa 22. 3. 2005 a 23. 3. 2005, pričom právna zástupkyňa matky žiadala nariadené znalecké dokazovanie,*
- *pojednávanie dňa 28. 4. 2005 odročené na neurčito s tým, že bude urobený dotaz na základnú školu, ktorú maloletá navštevuje, dotaz na ošetrojúceho lekára maloletého dieťaťa a prípadne bude nariadené znalecké dokazovanie,*
- *na pokyn sudcu bol spis na 10 dní daný na lehotu,*
- *dňa 11. 5. 2005 sa otec vyjadril k vyjadreniu matky,*
- *dňa 11. 5. 2005 boli súdu predložené kópie vysvedčení maloletej Zuzany,*
- *dňa 8. 6. 2005 matka nahliadla do spisu,*
- *dňa 13. 7. 2005 bola JUDr. W. vyzvaná, aby špecifikovala námietku zaujatosti, ktorú vzniesla matka,*
- *dňa 22. 7. 2005 JUDr. W. súdu oznámila, že o takomto podaní matky nevie, aby sa súd obrátil na matku, čo urobil ešte toho istého dňa,*
- *matka dňa 22. 7. 2005 podala návrh na zvýšenie výživného,*

- *dňa 2. 8. 2005 matka odpovedala na výzvu súdu ohľadne jej námietky zaujatosti, spis bol zároveň toho dňa predložený na Spr a vrátený dnešného dňa, teda 9. 8. 2005,*
- *do dnešného dňa, teda 3. 1. 2006, sa spis nachádza u zákonného sudcu.“*

Okresný súd súčasne oznámil, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho prejednaní vecí.

II.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...“, a porušenia práva upraveného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého „Každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...“ v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 15 Nc 880/00 o úprave styku sťažovateľa s maloletou dcérou.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov je odstránenie právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00, I. ÚS 20/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' vecí, o ktorej súd rozhoduje (a), správanie účastníka

súdneho konania (b) a postup samotného súdu (c). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prejednáwanej veci.

1. Predmetom konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 15 Nc 880/00 je návrh sťažovateľa ako otca na úpravu styku s maloletou dcérou. V tomto prípade ide o vec, ktorá môže byť fakticky zložitá a časovo náročnejšia v spojitosti s vykonaním dokazovania, nemožno ju však považovať za vec právne zložitú. Pri účinnejšom a hlavne dôraznejšom postupe súdu by sa konanie urýchlilo. Z hľadiska povahy veci pritom ide o takú vec, ktorá si vyžaduje mimoriadnu pozornosť z hľadiska rýchlosti konania, pretože ide o záujem maloletého dieťaťa a o perspektívu jeho zdravého psychického vývoja a úspešnej výchovy. V týchto intenciách okresný súd predbežne upravil styk otca s maloletou dcérou uznesením č. k. 15 Nc 880/00-113 zo 6. decembra 2001 a pred nariadením výkonu predbežného opatrenia o úprave styku (uznesenie č. k. 4 P 5/2002-16 zo 16. októbra 2002) okresný súd mal pokračovať podľa §§ 272 až 273 Občianskeho súdneho poriadku. Krajský súd v Žiline ďalej uznesením č. k. 5 CoP 32/03-29 z 3. júna 2003 výkon predbežného opatrenia zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie okresnému súde.

Vo vývoji dieťaťa obdobie päť a pol roka (od 6 do 11 a pol roka veku dieťaťa) nemožno považovať z hľadiska budovania jeho citových väzieb k osobám, v ktorých výchove a starostlivosti sa nachádza a s ktorými sa stýka, za obdobie dočasné. Aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu vyplýva, že tento súd medzi veci, pri ktorých sa zohľadňuje aj predmet konania, zaraďuje aj vzájomné vzťahy medzi rodičmi a deťmi, preto konaniu o týchto vzťahoch príslušné súdy majú venovať „mimoriadnu starostlivosť, pretože procesné omeškanie v takejto veci môže mať za následok de facto rozhodnutie o otázke predloženej súdu“ (H. v. Spojené kráľovstvo z 8. júla 1987, séria 120-A, § 85). Podľa názoru ústavného súdu neexistuje ani právny, ani faktický dôvod pre nerešpektovanie (neakceptovanie) tejto požiadavky. Pod mimoriadnou starostlivosťou pritom nemožno rozumieť len kvantitatívny aspekt aktivity súdu, ale aj jej kvalitatívnu stránku, a to s ohľadom na predmet sporu a dôsledky rozhodnutia súdu na ďalšie, často nie iba právne vzťahy účastníkov konania.

2. Ďalším kritériom, ktorého použitím ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným priet'ahom v označenom súdnom konaní, bolo správanie s'ťažovateľa ako účastníka označených konaní. Ústavný súd zistil, že správanie s'ťažovateľa zásadným spôsobom neprispelo k doterajšej dĺžke konania. V tejto súvislosti druhá účastníčka (t. j. matka ako odporkyňa v tomto konaní) zásadne prispela k doterajšej dĺžke konania tým, že sa nezúčastňovala na nariadených pojednávaniach.

3. Tretím kritériom, ktorého použitím ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným priet'ahom v označenom súdnom konaní, bol postup samotného okresného súdu. Ústavný súd zo spisu okresného súdu sp. zn. 15 Nc 880/00 zistil, že okresný súd doposiaľ vo veci nariadil celkovo desať pojednávanií (31. august 2000, 23. november 2000, 6. marec 2001, 22. máj 2001, 2. október 2001, 5. september 2002, 28. november 2002, 11. september 2003, 13. január 2005, 28. apríl 2005), čím dokumentuje svoju aktivitu vo svojom vyjadrení aj okresný súd.

Okresný súd pred začatím prvého pojednávania 31. augusta 2000 urobil pohovor s oboma rodičmi o úprave styku s dieťaťom a vyhlásil uznesenie o odročení pojednávania s tým, že rodičom poskytuje mesačnú lehotu na dosiahnutie dohody o úprave styku s dieťaťom. Na ďalšom pojednávanií 23. novembra 2000 bolo maloleté dieťa zverené do výchovy matky a bolo určené výživné otca. Pred začatím pojednávania došlo k predbežnej dohode o styku dieťaťa s otcom so začiatkom od 2. decembra 2000 s tým, že po mesiaci sa okresný súd obráti na otca s otázkou, či trvá na svojom návrhu o úpravu styku s dieťaťom.

S'ťažovateľ ďalej prostredníctvom právneho zástupcu oznámil 19. decembra 2000 okresnému súdu, že trvá na podanom návrhu, pretože matka dieťaťa odmieta dodržiavať predbežnú dohodu a neumožňuje mu stretávať sa s maloletou dcérou.

Zo zápisníc o ďalších nariadených pojednávaniach však vyplýva, že okresný súd tieto ihneď po ich začatí odročil (6. marec 2001, 2. október 2001, 5. september 2002, 11. september 2003, 13. január 2005 - pre neúčast' matky a jej právnej zástupkyne). Pojednávanie nariadené na 22. máj 2001 sa nekonalo pre neúčast' oboch rodičov, keď matka

maloletej doručila ospravedlnenie o neúčasti deň pred nariadeným termínom pojednávania okrem okresnému súdu aj sťažovateľovi, ktorý sa na pojednávanie z tohto dôvodu nedostavil. Pojednávanie nariadené na 28. november 2002 bolo odročené pre práceneschopnosť zákonného sudcu.

Pojednávanie nariadené na 28. apríl 2005 sa konalo za účasti otca (sťažovateľa) bez prítomnosti jeho právneho zástupcu, matky a jej právnej zástupkyne, ako aj kolízneho opatrovníka. Otec zotrval na svojom pôvodnom návrhu a navrhol, aby sa s matkou dieťaťa dohodli. Matka zotrvala na svojom návrhu na zákaz styku otca s maloletou dcérou, jej právna zástupkyňa navrhla vypočuť dieťa aj priamo na súde. Pojednávanie súd odročil na neurčito s tým, že „*prípadne bude nariadené aj znalecké dokazovanie*“.

Okresný súd nariadil ďalšie pojednávanie na 2. marec 2006.

Čo sa týka informácií získavaných dokazovaním okresného súdu (o. i. opakované prešetrovanie pomerov, zisťovanie zdravotného stavu dieťaťa, žiadosti o podanie správy o trestnom stíhaní sťažovateľa) ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti už viackrát uviedol, že k zbytočným priet'ahom v súdnom konaní môže dôjsť nielen nekonaním príslušného súdu (napr. aj nenariad'ovanie pojednávaní), ale aj takou činnosťou, ktorá nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníka súdneho konania vo veci, s ktorou sa obrátil na súd.

Takmer šesťročné trvanie konania o úprave styku s maloletým dieťaťom, zohľadňujúc pritom predmet tohto konania, nariad'ovanie a priebeh pojednávaní od začiatku roku 2001 do konca roku 2005, spojený s ich opakovaným odročovaním, spôsob získavania podkladov pre rozhodnutie (uvažovanie o znaleckom dokazovaní po piatich rokoch od začatia konania) viedli ústavný súd k záveru, že okresný súd nielenže zatiaľ od roku 2000 o návrhu sťažovateľa nerozhodol a dostatočne nenaplnil požiadavku mimoriadnej pozornosti vyžadovanej v takýchto typoch konania, ale neefektívnym postupom (pri nevyužití právnych prostriedkov na zabezpečenie účasti druhej procesnej strany na pojednávaní) v konaní sp. zn. 15 Nc 880/00 porušil aj základné právo sťažovateľa podľa

čl. 48 ods. 2 ústavy na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o s'ťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší takéto rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Namietané konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu o s'ťažnosti právoplatne skončené, preto ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 15 Nc 880/00 ďalej konal bez zbytočných priet'ahov.

Keďže ústavný súd rozhodol o tom, že bolo porušené základné právo s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zaoberal sa aj jeho žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde. Dospel pritom k záveru, že v danom prípade je postačujúci výrok o porušení základných práv, a preto finančné zadosťučinenie s'ťažovateľovi, ktorý požadoval 60 000 Sk, nepriznal.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania s'ťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho zastupovaním v konaní pred ústavným súdom advokátom JUDr. I. M., ktoré vyčíslil sumou 5 302 Sk spolu za dva úkony právnej pomoci podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Trovy konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. februára 2006